

Aktuell forskning publisert i andre tidsskrift

Siri Andreassen Devik

Førsteamanuensis, Fakultet for sykepleie og helsevitenskap ved Nord universitet

siri.a.devik@nord.no

Rose Mari Olsen

Professor, Fakultet for sykepleie og helsevitenskap ved Nord universitet

rose.m.olsen@nord.no

Lederstil, teamkultur og kompetanseplanlegging i kommunale akuttenheter

Vatnøy, T.K., Dale, B., Skinner, M.S. & Karlsen, T.-I. (2022). Associations between nurse managers' leadership styles, team culture and competence planning in Norwegian municipal in-patient acute care services: A cross-sectional study.

Scandinavian Journal of Caring Sciences, 36(2), 482–492.

<https://doi.org/10.1111/scs.13064>

Effektivt og visjonært lederskap, tilstrekkelig kvalifisert personale samt samarbeid mellom fagfolk anses som sentrale tiltak for å ivareta kvalitet i helsetjenestene. Hensikten med denne studien var å identifisere hvilke lederstiler som kjennetegner sykepleieledere i kommunale akuttenheter, og å undersøke hvordan lederstiler er assosiert med teamkultur og kompetanseplanlegging. Data ble samlet inn gjennom en survey blant 182 avdelingsledere. Resultatene viste at en transformerende lederstil var dominerende, noe som indikerer relasjonsorienterte sykepleieledere som vektlegger teamkultur og gode arbeidsforhold og som oppmuntrer sine ansatte til å forbedre sin jobbprestasjon. De fant ingen signifikant sammenheng mellom lederstil og kompetanseplanlegging. Imidlertid syntes både sykepleiedekning og det å ha ansatt fagutviklingssykepleier å ha positiv betydning for kompetanseplanlegging.

Fungerer kommunale akuttavdelinger etter intensjonen?

Nystrøm, V., Lurås, H., Moger, T. & Leonardsen, A-C. L. (2022): Finding good alternatives to hospitalisation: a data register study in five municipal acute wards in Norway.

BMC Health Services Research, 22, 715.

<https://doi.org/10.1186/s12913-022-08066-3>

Kommunale, akutte døgnenheter (KAD) skal være et alternativ til sykehusinnleggelse for voksne pasienter som trenger akutt medisinsk behandling og hvor diagnosen er kjent. Men fungerer KAD etter intensjonen? Dette spørsmålet belyses i denne artikkelen basert på registerdata fra fem norske KAD-avdelinger i perioden 2014–2020. Utvalget inkluderte 16.786 innleggelser, hvor median lengde på oppholdet var tre dager. Resultatene viste at pasienter innlagt ved KAD i hovedsak mottok grunnleggende behandling (for eksempel orale legemidler), mens pasienter med behov for avansert medisinsk behandling (som for eksempel intravenøs væskebehandling, intravenøse medisiner og oksygenbehandling) ble overført fra KAD til sykehus. Ifølge forfatterne representerer KAD dermed mer en intermediær enhet enn et alternativ til sykehus. I tillegg syntes også reisevei mellom KAD-avdeling og sykehus å ha betydning: Kort avstand økte sjansen for å bli innlagt på KAD, mens lang avstand økte sjansen for sykehusinnleggelse.

Livsglede-sykehjem og ledelsens betydning

André, B., Jacobsen, F. F. & Haugan, G. (2022). How is leadership experienced in joy-of-life-nursing-homes compared to ordinary nursing homes: a qualitative study.

BMC Nursing, 21(1), 73.

<https://doi.org/10.1186/s12912-022-00850-0>

Ordningen livsgledehjem er etablert i mange norske sykehjem for å øke personorientering og livskvalitet hos sykehjemsbeboere. Denne artikkelen beskriver hvordan implementering av livsglede-sykehjem påvirker helsearbeideres erfaringer med lederskap og hvordan lederskap påvirker arbeidsmiljøet. Studien anvendte individuelle kvalitative intervju med 19 ulike helsearbeidere, hvorav 10 representerte livsglede-sykehjem og ni representerte tradisjonelle sykehjem. Funnene viste at ansatte i sykehjem framholdt forholdet til lederen som avgjørende for deres trivsel og motivasjon til å gjøre en god jobb og at de var avhengige av tilbakemeldinger fra leder for å føle seg verdsatt. Mens ansatte i tradisjonelle sykehjem erfarte konflikter som fikk utfolde seg i arbeidsmiljøet uten at lederen grep inn, var erfaringen i livsglede-sykehjem at utfordringer ble forsøkt løst i fellesskap mellom ansatte og leder. Funnene understreker betydningen av at ledere er nært ansatte i det daglige arbeidet, tar del i endringsarbeid, bruker ny kunnskap og involverer ansatte i beslutninger. Innsatser som fremmer myndiggjøring og medvirkning hos ansatte ses som avgjørende for å forbedre kvaliteten på omsorg i sykehjem.

Samarbeid med pårørende om velferdsteknologi til hjemmeboende eldre

Glomsås, H. S., Knutsen, I. R., Fossum, M., Christiansen, K. & Halvorsen, K. (2022). Family caregivers' involvement in caring for frail older family members using welfare technology: a qualitative study of home care in transition.

BMC Geriatrics, 22(1), 223.

<https://doi.org/10.1186/s12877-022-02890-2>

Økt bruk av velferdsteknologi og samarbeid med pårørende til eldre som trenger hjemmetjenester er politiske initiativ for å møte demografiske, økonomiske og organisatoriske endringer som utfordrer omsorgstjenestene. Hensikten med denne studien var å utforske pårørendes opplevelse av involvering og etiske aspekter når eldre familiemedlemmer mottar hjemmetjenester støttet av velferdsteknologi. I alt 16 kvalitative individuelle intervju ble gjennomført med åtte pårørende. Pårørende opplevde omsorgen de gav som meningsfylt, men stadig mer krevende i takt med endringer i hjemmetjenesten. Bruk av velferdsteknologi krevde stort familieengasjement og påvirket pårørendes roller, relasjoner, oppgaver og ansvar. Samtidig som de opplevde at teknologien støttet håndtering av ansvar og sikkerhet, utfordret den følelsen av autonomi. Funnene viste også at pårørende etterspurte mer involvering, særlig tidlig i beslutningsprosesser og at deres behov for informasjon om teknologien ikke ble møtt. Deres unike kunnskap om omsorgsmottakeren opplevdes heller ikke som anerkjent eller anvendt når teknologien skulle tilpasses. Artikkelen konkluderer med at samarbeid og involvering av pårørende ikke er en integrert del av tjenester som involverer velferdsteknologi til eldre som bor hjemme.